Sally Schlosser Schmidts 8. marts-tale

Taler
Sally Schlosser Schmidt
Museumsinspektør på Museum Sønderjylland

Dato
8. marts 2026

Sted
Kunsthal 6100, Gåskærgade 28D, 6100 Haderslev

Rekvisitter: taske med bøtte, chokolade, strikketøj, bind, lille skovl, lometørklæde, bog, powerbank og rødvin

Lige nu befinder vi os midt i en jazzfestival, midt i en valgkamp midt i en krig, der er blevet til flere krige og midt i en kampdag som er international og som kræver at vi fokuserer både helt lokalt men også har blik for de kvinder, der befinder sig meget langt fra os. Det er ekstremt komplekst.

I krisetider skal man naturligvis være beredt og mange af os har formentlig også været i gang med at samle pasta og dåsetomater sammen så vi kan klare os et par dage. Der skal være styr på hjemmeberedskabet! Men hvad med det feministiske beredskab? Jeg har tænkt lidt over hvad vi skal sørge for at tage med i bunkeren, hvis krisen kommer.

Bøtte. Jeg ville først og fremmest tage nogle beholdere med. Da vi for nyligt skulle have præsenteret beredskabsudstyr på mit arbejde, så var der et gasblus, der var frysetørret mad, der var vand – men der var ingen gryde. Udstyret er sikkert sammensat af en mand, for historisk set er det kvinderne der har sikret beholderne. Faktisk er der udviklet en hel teori om hvordan beholdere og bæreredskaber har været en kontinuerlig og konsekvent måde at sikre mennesker og familiers næring og overlevelse. Beholdere til føde, til drikkevarer, til at bære børn i, til at samle bær i til at tilberede mad i. Det er ikke nok at kunne lave bål og nedlægge dyr hvis kødet alligevel ikke kan tilberedes.

Chokolade. Jeg ville selvfølgelig tage masser af chokolade med. Virkelig meget.

Strikketøj. Jeg ville tage noget håndarbejde med, noget jeg kan sidde at nørkle med. Mit strikketøj eller tegnesager. Det er hyggeligt, afstressende og

beroligende. Det vil være godt for mit eget nervesystem – og så er det også enormt virkningsfuldt at samles om et fælles tredje, når man står i noget svært. Noget som gør det let at være sammen og at tale om både stort og småt. Det er rart at være sammen om noget smukt. At give håndarbejde videre er jo en omsorgsgerning der er både funktionel og symbolsk. Og så er det selvfølgelig også praktisk at kunne strikke noget varmt hvis nu der bliver koldt der i bunkeren. At sidde med sit håndarbejde kan være en meningsfuld fritidsaktivitet men historisk har det også været en måde for kvinder at gøre sig til selvstændigt erhvervsdrivende og sikre økonomisk og personlig selvstændighed. Agnes fra Matador med hendes sydamer fortalte ikke kun sin egen historie, men mange kvinders historie om håndarbejdets vej til kvindefrigørelse.

Bind. Jeg ville tage rigeligt med bind og tamponer og andre hygiejneprodukter med. Og de ville selvfølgelig være gratis og frit tilgængelige. For den kvindelige krop holder ikke pause bare fordi der er samfundskrise. Og det er ikke alle der har råd til at fylde beredskabskassen op med den slags.

Lille skovl. Jeg ville også tage en sneskovl med. For efter den debat og udskamning af KVINFO, der fandt sted for nogle uger siden, så kan vi være helt sikre på at fortovet uden for bunkeren ikke er det første der bliver sneryddet. Der er langt mellem den solide databaserede forskning i kvinders og sårbares hverdagsliv, så at se den viden blive hånet og latterliggjort gjorde mig temmelig vred! Kan den svenske undersøgelse der viste, at en omlægning af snerydningen er en sikkerhedsmæssig og tryghedsmæssig fordel for kvinder, børn og sårbare overføres en til en til danske forhold? Måske ikke. Skal vi kunne tage en seriøs debat om hvorvidt en stor del af vores infrastruktur er tilrettelagt på basis af ubevidste bias, uden at blive hånet og latterliggjort? Ja, selvfølgelig skal vi kunne det!

Lommetørklæde. Jeg ville tage lommetørklæder med fordi det ikke er alle sår der kan forbindes med plaster. Jeg tror at omsorg og nærvær bliver en enormt betydningsfuld ressource nede i det beskyttelsesrum. En ressource der historisk set ikke er blevet tillagt værdi, men heldigvis er vi i fællesskab ved at tale omsorg op som noget, der er vigtigt selvom det ikke kan måles og vejes.

Bog. Jeg ville nok også tage en bog om stærke historiske kvinder med. Både dem der efterhånden er på vej over i historiebøgerne, og dem der har stået vagt om

hverdagslivet i generationer. Som har klaret alverdens kriser før os. Det er trygt at kunne se tilbage, trække på tidligere generationers erfaringer og se, at vi historisk set ikke er alene.

Powerbank. Jeg ville tage et solcellebatteri med i stedet for en diesel-generator fordi klimakatastrofen især rammer kvinder, børn og sårbare i det globale syd. Klimakriser får ikke kvinder til at stoppe med at amme, føde børn eller menstruere – og derfor er deres sundhed særligt udsat. Der er også steder, hvor sociale og religiøse strukturer forhindrer kvinder i at flygte fra krisen. Hvis de da overhovedet når at modtage en advarsel inden katastrofen rammer. I kølvandet på katastrofen stiger risikoen for vold og drab på kvinder tilmed. Så på en international kvindekampdag er det naturligvis ikke kun vandet i min egen kælder, som jeg vil gardere mig mod. Det er også konsekvenserne for de millioner af kvinder der for alvor kommer til at lide under klimaforandringerne.

Rødvin. Og så ville jeg selvfølgelig tage et par flasker god rødvin med. Der er nemlig ikke den krise, som en flok kvinder ikke kan ordne over et par timer med en flaske rødvin. Og faktisk behøver det ikke engang være god rødvin, det kan sagtens være den billige bag in a box fra supermarkedet. Resultatet er det samme.

Sådan ser mit beredskab ud lige nu. Jeg er helt sikker på at I har masser af flere gode idéer til hvad vi ellers skal putte i – og at dagens brandtaler vil bidrage til at styrke vores mentale feministiske beredskab. Der er nok at tage fat på, for krisen står ikke og venter i horisonten, mange steder er den allerede meget virkelig hver dag.

Så derfor bruger vi dagen i dag på både kamp og på fest. Ligesom man gerne må holde jazzfestival mens dele af verden står i flammer, så må man også hylde og fejre kvinder mens der stadig er kampe som skal kæmpes. Vi har to ben og vi kan godt stå i både glæde og sorg på én gang, særligt hvis vi står sammen. Rigtig god kampdag!

Kilde
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
8. marts-tale, Nomineret til Årets Danske Tale 2026

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/sally-schlosser-schmidts-8-marts-tale-2026